

Korn, tidiga sorter

Henrik Bergman, Hushållningssällskapet Dalarna Gävleborg

- Av marknadssorterna behåller **Otira sin ställning med hög avkastning och stor odlings säkerhet, men mognar något sent och har låg rymdvikt.**
- Av det tidigast mognande sortmaterialet har **Olsok överträffat Rolfi i avkastning, stråegenskaper och rymdvikt.**
- **Saana har mycket god stråstyrka och kan lämpa sig väl vid höga stallgödselgivor.**
- **Barbro är en ny tvåradssort i provning som mognar tidigt.**

I den mellansvenska försöksregionen lades det ut sju sortförsök med tidigt korn i försöks-serien L7-402. Sortmaterialet har varierat något mellan försöken och då även den geografiska skillnaden är stor redovisas försöken i område G för sig och områdena F och D tillsammans. I tabell 3 redovisas ett femårsmedeltal för sorterna fördelat på länsnivå och i tabell 4 redovisas bestånds- och kvalitetsegenskaper som ett femårsmedeltal för område D-G.

Område G. I området lades ett försök i vardera Dalarna, Gästrikland och Hälsingland innehållande 20 sorter. Försöken i Gästrikland och Hälsingland såddes den 16 och 19 maj, vilket är normal tid för området. I Dalarna såddes försöket den 27 maj, vilket är senare än normalt. Uppkomsten blev jämn och fin, men ganska mycket nederbörd under juni medförde att vissa kvävningsskador kunde noteras, främst i försöket i Hälsingland. I försöket i Dalarna förekom ganska mycket liggsäd redan vid gulmognad, vilket kan ha påverkat sortrelationerna. Bästa stråstyrkan i försöket hade Saana. I de här för-

söken så har en sortblandning använts som mätarsort.

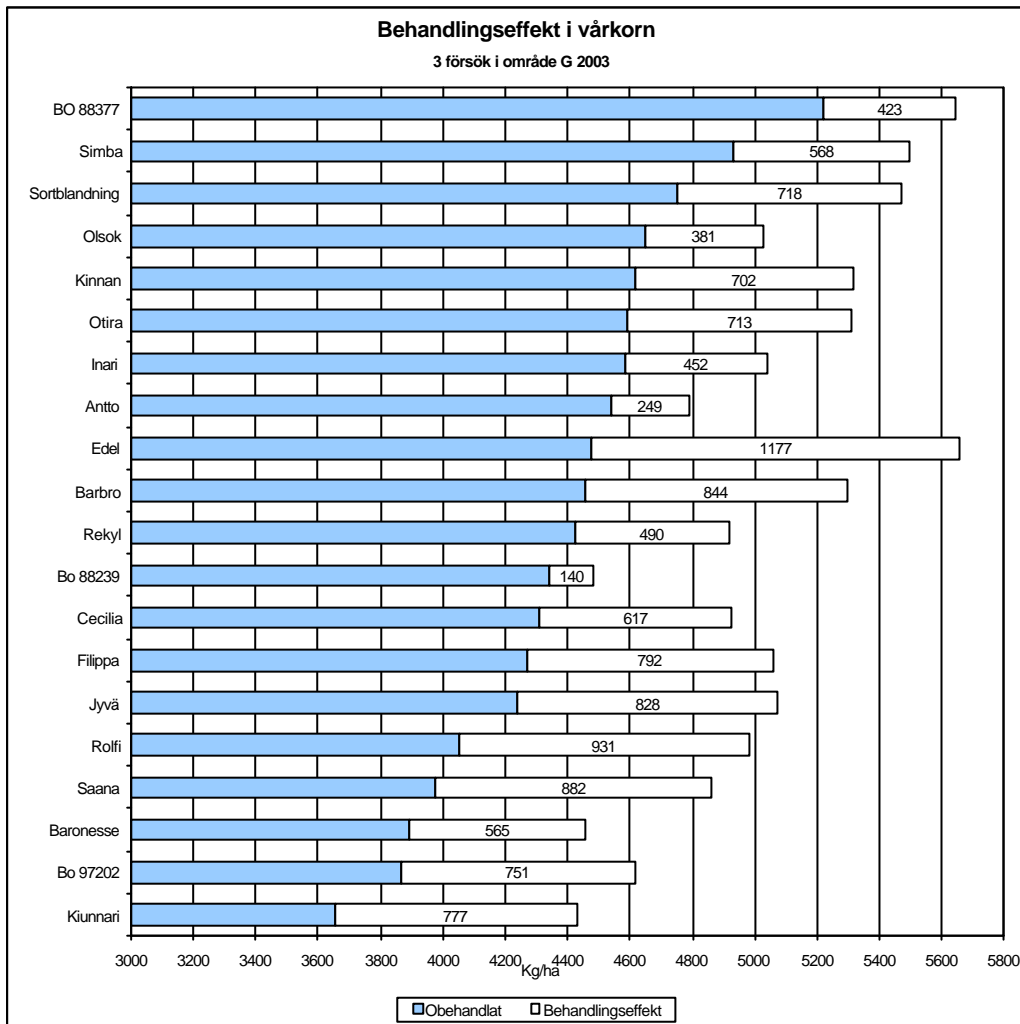
I tabell 1 kan man se att nummersorten BO 88377 i år toppat avkastningen, stråstyrkan har också varit mycket bra hos sorten. Även den nya sorten Simba har avkastat bra medan Otira, Baronesse och Cecilia gått sämre än vanligt. Otira håller dock sin ställning i avkastningstoppen sett på flerårsmedel, sorten verkar också vara tålig under varierande odlingsbetingelser. En intressant nykomling är tvåradssorten Barbro som har mognat tidigare än både Rekyll och Filippa, avkastningen har också varit något högre men stråstyrkan sämre. Av de provade sorterna så är det sexradssorterna Rolfi och Olsok som mognar tidigast. Olsok har haft högre avkastning och har ett bättre strå än Rolfi. Av de vanliga svamparna blad- och sköldfläcksjuka var förekomsten ganska måttlig under säsongen. Trots det så gav svampbehandlingen ganska stora skördeökningar i några av sorterna, störst effekt erhöles i sexradssorterna Edel och Rolfi. Effekterna av svampbehandlingen för de tre försöken redovisas i diagram 1.

Område F, D. Här har fördelningen varit två försök i Närke med elva ingående sorter och ett försök i vardera Södermanland och Östergötland med nio ingående sorter. Försöken såddes den 25-26 april, förutom ett försök i Närke som såddes den 13 maj. I de här försöken så har Kinnan använts som mätare.

I tabell 2 kan man utläsa att Otira haft högst avkastning följt av Kinnan. Avkastningen har varierat mellan försöksplatserna. I Södermanland låg medelavkastningen i försöket på 7130 kg/ha medan ett av försöken i

Sorter

Diagram 1.

Närke hade en medelavkastning på 4100 kg/ha. I båda försöken i Närke överträffades Otiras avkastning av både Rekyl och Rolfi som är betydligt tidigare sorter. Effekterna av svampbehandling har varit måttliga i försöken och redovisas i diagram 2.

Sortbeskrivningar

BARONESSE (SW) är en högvastande fodersort med medeltidig mognad. Sorten är högvuxen och har ett något svagt strå. Hög rymd- och tusenkornvikt. Avkastar oftast bra även under torra och varierande odlings-

förhållanden. Något känslig för svampangrepp.

CECILIA (SW) är ett stråstyvt, medellångt korn till foder och malt. Medeltidig mognad och hög rymdvikt. Sorten är nematodresistent. Något känslig för varierande odlingsbetingelser.

FILIPPA (SW) är en tidigt mognande och ganska lång tvåradssort. Mognar tidigare än Kinnan och med bättre strågenskaper. Avkastning i nivå med Kinnan. Sorten har god tolerans mot låga pH-värden. Har ganska hög rymd- och tusenkornvikt.

Tabell 1. Korn. Avkastning 2003 område G (X o W-län). Obehandlat, behandlat och medeltal samt femårsmedeltal 1999-2003.

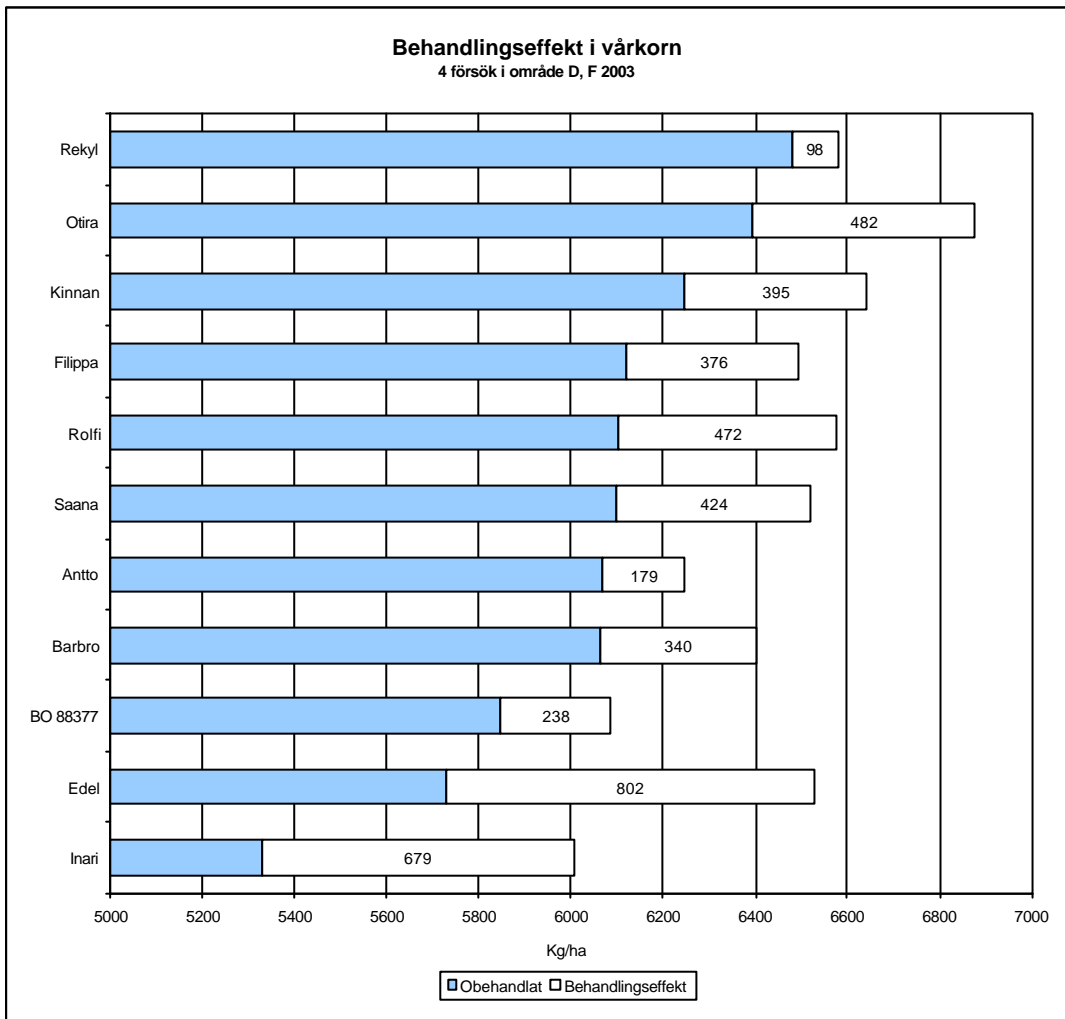
Sort	Relativ skörd Obehandlat	Relativ skörd Behandlat	Relativ skörd Medeltal	Relativ skörd Femårsmedel
Sortblandning				
Kg/ha	4754	5472	5113	4820
rel.tal	100	100	100	100
Baronesse	82	81	82	89
Cecilia	91	90	90	92
Otira	97	97	97	100
Simba	104	100	102	
Kinnan	97	97	97	92
Filippa	90	93	91	95
Antto	95	88	91	94
Rekyl	93	90	91	95
Olsok	98	92	95	89
Rolfi	85	91	88	85
BO 88377	110	103	106	100
Barbro	94	97	95	94
Edel	94	103	99	88
Saana	84	89	86	88
Kiunnari	77	81	79	82
Bo 97202	81	84	83	
Bo 88239	91	82	86	85
Jyvå	89	93	91	87
Inari	96	92	94	93

Tabell 2. Korn. Avkastning 2003 område D och F. Obehandlat, behandlat och medeltal samt femårsmedeltal 1999-2003.

Sort	Relativ skörd Obehandlat	Relativ skörd Behandlat	Relativ skörd Medeltal	Relativ skörd Femårsmedel
Kinnan				
Kg/ha	6248	6643	6445	6020
rel.tal	100	100	100	100
Otira	102	103	103	107
Filippa	98	98	95	95
Antto	97	94	91	
Rekyl	104	99	96	100
Rolfi	98	99	96	93
BO 88377	94	92	89	
Barbro	97	96	94	
Edel	92	98	95	
Saana	98	98	95	96
Inari	85	90	88	90

Sorter

Diagram 2.

KINNAN (SW) är en medeltidig sort med något svagt strå, är något känslig för stråbrytning. Har hög tusenkornvikt. Sorten har visat bra avkastningsförmåga under mindre bra odlingsbetingelser. Har helt sluten blomning.

OLSOK (SW) är en sexradssort från Norge. Sorten mognar mycket tidigt och har en god avkastning. Ganska god stråstyrka, men har tendens till stråbrytning i övermognet stadium. Ganska känslig för bladfläcksvampar.

OTIRA (SW) är en fodersort med hög avkastningspotential, mognadstid något efter Baronesse. Sorten är medellång och stråstyv. Har låg rymdvikt och medellåg proteinhalt. Sorten är nematodresistent. Har öppen blomning och därför något känslig för sot, är i övrigt en odlings säker sort.

REKYL (SW) är en ganska högvuxen sort med bra stråstyrka. Medeltidig mognad och avkastar i nivå med Kinnan. Har ganska hög rymdvikt.

Tabell 3. Korn. Medeltal för 1999-2003 redovisade länsvis.

Sort	D-län	E-län	T-län	W-län	X-län
Kinnan					
kg/ha	5870	6310	5920	4380	4460
rel.tal	100	100	100	100	100
Baronesse		99	95	99	96
Cecilia				101	99
Otira	111	107	104	107	109
Filippa	100	92	95	108	100
Antto			93	102	102
Rekyl	103	98	99	109	100
Olsok	77	79	91	100	95
Rolfi	90	90	96	98	89
BO 88377			100	111	108
Barbro			98	103	102
Edel			106	99	94
Saana	94	93	99	101	91
Kiunnari				95	86
Bo 88239				98	89
Jyvå	94	88	100	95	94
Inari	91	83	93	105	100

Tabell 4. Korn. Bestånds- och kvalitetsegenskaper. Femårsmedeltal område D-G 1999-2003.

Sort	Stråstyrka %	Stråbrytning %	Strålängd cm	Mognad dagar	Rymdvikt g/l	Tusen-kornv. gram	Protein % av ts
Sortblandning	80	3	67	102	670	49,6	11,9
Baronesse	68	11	72	101	673	47,1	12,3
Cecilia	79	7	66	99	678	49,0	12,5
Otira	85	6	63	101	646	50,0	11,8
Kinnan	73	13	67	99	653	49,8	12,4
Filippa	78	12	68	98	675	53,5	13,4
Antto	93	4	68	101	694	50,1	12,5
Rekyl	82	7	69	98	674	48,8	13,2
Olsok	82	24	75	93	650	43,5	12,7
Rolfi	67	53	67	93	625	40,9	12,4
BO 88377	85	6	64	100	648	53,5	12,4
Barbro	64	21	72	97	662	49,6	13,3
Edel	77	31	73	97	637	42,5	11,6
Saana	91	6	65	98	661	48,9	12,7
Kiunnari	79	31	76	98	654	44,5	11,8
Bo 88239	78	41	77	97	636	45,0	13,6
Jyvå	78	16	72	96	659	45,2	12,4
Inari	83	2	70	100	650	49,8	12,3

Sorter

ROLFI (SW) är ett mycket tidigt mognande sexradskorn. Avkastar nästan i nivå med Olsok, men har sämre stråstyrka och stråbryts lätt. Ganska känslig för bladfläcksvampar.

SAANA (SSd) är en finsk tvåradssort med mycket god stråstyrka. Avkastningen når inte upp i nivå med Kinnan. Sorten är avsedd för foder och malt och har uppvisat god motståndskraft mot bladfläcksvampar.

ANTTO (SW) är en ganska sent mognande sort med hög avkastning. Sorten har god stråstyrka och mycket god tolerans mot lågt pH-värde.

JYVÄ (SSd) är en finsk fyrradssort. Avkastningen når inte upp i nivå med Kinnan. Har ganska tidig mognad.

BO 88377 (SW) är en stråstyv och kortvuxen sort med hög avkastning. Mognadstid som Baronesse. Sorten har hög tusenkornvikt.

BO 88239 (SSd) är en högvuxen tvåradssort med ganska tidig mognad. Provades för andra året i området.

EDEL (SW) är en ganska tidigt mognande sexradssort. Provades för andra året i området.

INARI (SSd) provades för andra året i området. Ganska stråstyv sort med medel-sen mognad.

KIUNNARI (SSd) provades för andra året i området. Högvuxen sort med medel-sen mognad.

BARBRO (SW) provades för första året i området inom det regionala försöksprogrammet. Tidigt mognande tvåradssort som är högvuxen.

SIMBA (SW) provades för första året i området, relativt hög avkastning och medel-sen mognad.

BO 97202 (SSd) provades för första året i området.